

Ján Suchoň, 27 rokov, Čakany

Úlomky zatúlaných poviedok

Posledná rozprávka

Posledná rozprávka bola príliš krátka. Rozprávky, to sa vie, sa píšú vždy srdcom, ale čo ak srdce chýba? No, ak chýba potom je rozprávka príliš krátka. Ak rozprávka začína koncom a koncom končí potom je len o konci koncov. Na konci koncov sveta žil jeden chlapec, ktorý svoje srdce pokladal rád za teplých dní na parapet. Bronzové slnko mu ho pokojne hrialo a on sedel na verande a písal o krásnej dievčine, ktorú si vysníval za atlasových nocí, keď zubaté vršky stromov česali oblohu. Dievčina bola štíhla, jemná a mala krásne dlhé vlasy. Rozprávku od rozprávky, príbeh od príbehu bola čoraz krajšia a živšia. Chlapec niekedy tíško pozoroval ako sa pohybujú jej boky po listoch papiera alebo ako sa jej pery vlnia do úsmevu pri rohu stránky. Jedného dňa naplnil vetami zošit do ktorého písal, a napokon aj posledný blok papiera, no príbeh musel pokračovať, a tak začal písať svoju rozprávku na steny domu, do hliny v záhradke či okenné tabuľky. Ubehol asi mesiac a všetko bolo zapísané, dokonca aj špendlíková hlavička. Chlapec zabudol na svoje srdce na parapetnej doske, a to za noci chladlo a počas dňa sa nestíhalo dostatočne zohriať. Zdalo sa mu, že je lepšie spať so stránkami o svojej vysnívanej víle, ako spať so svojím srdcom, ktoré si tam vonku otravne bolí. Jedného večera, keď už nevedel kam by čo napísal, začal čmárať sám po sebe. Vonku skučal vietor a udrél blesk nasledovaný jeho bratom hromom. Blesky osvetľovali izbičku chlapca a v ich svetle sa zjavila dievčina. Bola to chlapcova víla z rozprávok, tisíc krás a tisíc maličkostí, z ktorých bola tvorená jej vdýchli život. Chlapec ohromený nespúšťal z nej zrak, zablysko sa a bola preč... Ráno márne hľadal dievčinu svojich snov, no nenašiel ani svoje srdce na parapetnej doske. Musela ho iste odniesť, pomyslel si a sadol si na verandu. Písmená jeho rozprávky rok za rokom bledli až zmizli v hmle času. Chlapec bol nerozvážny, mal mať za noci svoje srdce pod perinou, pretože srdce, ktoré vychladlo môže stvoriť krásu, ale aj krutosť. Krutý rozmar malej víly bol vinou autora, pretože ako mu chladlo srdce, chladla aj ona. Tak napísal chlapec poslednú rozprávku, pretože k písaniu rozprávok bolo treba srdce.

(Ne)nežný okamih

Sedíš tíško na schodoch v rannom šere a vdychuješ svitaním osladený vzduch. Pohľad uprený do zeme, túžiaci po nekonečných diaľavách či zabudnutí. Prvé lúče slnka ťa začnú nežne hladiť po chrbte rozohrievajúc tenkú látku, ktorá ho halí. Nehybná ako Madona v kostole, osamelá na svojom tróne tretieho schodu si skladáš čriepky minulej noci do pamätnej mozaiky.

Minulý večer

Všetko sa to odohráva príliš rýchlo a ani nevieš prečo začal kričať. Dýchaš rýchlo, ale vzduch akoby sa s tebou len pohrával, nie a nie poriadne naplniť tvoje pľúca. Privrieš oči pred úderom, ktorý ťažko dopadá na tvoju tvár. Čas plynie pomaly, neznateľne. Nechceš veriť tomu, čo sa práve deje. Ucítíš najprv tlak, neskôr ostrú bolesť na lícnej kosti. Prvá sa poškodila epiderma, tvárové svaly a receptory bolesti bijú na poplach. Hlava sa mierne vytočí a tvoje husté vlasy sa rozprestrú v temný závoj. Vlhnuce oči skryješ do bezpečia viečok a hlavou ti blýskajú myšlienky plné úzkosti a sklamaní.

Myšlienkové vlákna pretrhne ako ostrý meč druhý úder, pery zachváti požiar, ústa sa plnia teplou krvou. Cítiš sa sama sebe cudzia, tvoj vlastný hlas akoby nepatril ani tebe, všetko dolieha z diaľky. Ležíš na zemi a jediné objatie, ktoré sa ti dostáva je od chladnej dlažby v kuchyni, všetko je teraz iné, rozbité na tisíc kúskov. Všetko utíchne a nebadane sa presunie v druhý akt osamelosti. Nik nevidí boľavú tvár skrytú za baldachýnom tvojich vlasov, nik nepočuje nárek, ktorý sa nesmelo rozlieva podlahou ako hmla v prístave, do ktorého už nezamieri žiadna loď...

Slnko pomaly stúpa k oblohe a oblečie ťa ako kráľovnú do éterického zlatého oparu. Láska, pomyslíš si, kedysi bola láska letmý dotyk rúk, úsmev a otlaky dlaní na oknách vlaku. Boli to milé škriepky, smiech a nosenie na rukách... A teraz? Možno to je nová láska, ktorá vytlačila tú starú, unavenú. Nová, zapísaná v tvrdých doskách krutosti, zviazaných červenou stužkou. Pomaly, ako v polospánku sa narovnáš a pozeráš sa prázdnu chodbou. Kúzelné okamihy rána sa utiahli do tmných rohov a pavučín na strope, zahrabali sa do šedého prachu aby unikli všednému dňu. Postavíš sa a láskyplne pohladíš zábradlie schodiska. Schodiska, ktoré ťa zavedie hľadať starú lásku, tú, ktorá si unavená niekde sedí a čaká kým jej pomôžeš postaviť sa.

Ako vznikol AIS

Ráno v prístave malo vôňu morskej peny a čerstvého chleba. Zlaté slnečné lúče sa lámali na morskej hladine a ulice mestečka sa začali plniť človečenstvom. Kameloti už vykrikovali z jedného konca ulice na druhý, chasníci a pikolíci postávali na rohu a obzerali sa za každou sukňou.

Ráno ako každé iné, typické pre drobné prístavné mestečko. Poctivci i podliaci pretreli svoje viečka opuchnuté od spánku aby mohli rozhýbať svoj svet. Len pre jediného obyvateľa bolo to ráno niečím unikátne. Pánovi Keplerovi už asi hodinu neveriacky strieľal pohľad z drobného lístku od priateľa na pomalovaného holuba. Jeho oči opäť padli na text, u ktorého si nebol istý, či sa jedná o žart, alebo to jeho priateľ Galileo myslí vážne.

Drahý priateľu,

Minulú nedeľu ma tak napadlo, keď som opravoval práce svojim študentom, či by nebolo možné nejak ul'ahčiť ich nepokojom zmietanej duši. Študent ten nie je ako žaba, neposedí, nevyčká na muchu trpezlivo a v pokoji. Nie! On je ako mača, bude sa obšmietat' popod nohy a keď si ho nevšimneš? Zaraz mňaučí... A tu ma to napadlo! Každému študentovi pošlem holuba, ktorý bude niesť lístok s jeho hodnotením. Študent mu dá vody, prosa a holuba pošle zaraz späť. Drahý priateľu, táto metóda nás posunie o hodný kus dopredu, taká úspora času, len si to predstav! Názov som musel upraviť, tretí neúspešne pomalovaný holub ma utvrdil, že pomenovanie: akademický informačný systém, sa im jednoducho na telo nezmesť, a preto som zvolil skratku - AIS.

Čo si o tom myslíš Johann? Obratom mi napíš svoje postrehy, túto myšlienku musíme rozvinúť!

S úctou, tvoj priateľ GalileoGalilei

Pán Kepler dočítal lístok a zadíval sa na parapet, holub s karmínovým nápisom AIS na chrbátiku, spokojne prešľapoval z nôžky na nôžku aj on si istotne užíval to krásne ráno. Vedec si prehrabol prstami strapaté vlasy, vzal kalamár, brk, prázdny list papiera a počal písať drobným písmom odpoveď...

SMS

Jedného dňa mi prišli riadky a v nich stálo: Ty sa na mňa hneváš?! - A potom ticho, ale oni aj tak ďalej zneli v hlave. Bolo to ako keď padne kvapka do studne, rozvíri vodu a ozýva sa tichom ešte dlho potom, čo studňa vyschne.

Ty, to myslela mňa a mňa, to myslela seba. Pred tými riadkami prišli riadky strohé, ale to bolo jeden západ slnka vzad, a tam stálo: Ty a ty zajtra nejdem. A bodka. A stroho. A jasne. Na strohé, jasné veci, ktoré sú ukončené bodkou On, zvaný Ty nemal odpoveď, a preto sa Ona, zvaná Mňa hnevala na neho, zvaného Ty.

On zvaný ňou Ty nevedel, čo sa jej, zvanej Mňa stalo. Chýbalo mu, že mu už viac ona zvaná sama sebou Mňa nenapísala riadky nejasné a nestrohé. Raz večer si sadol on zvaný ňou Ty a začal písať tieto riadky o nej zvanej Mňa. No aby boli riadky menej jasné začal písať aj o sebe, ktorého v riadkoch nazvala Ty.

Ty písal o jej očiach a napísal o Maelstrome. Písal o jej vôni a napísal podmanivosť. Opísal farbu jej vlasov a na papier padla noc. Ty sa mohol snažiť ako chcel, no nikdy nenapísal presne to, čo mal v pláne. Ty sa stával ľahostajný k tomu, čo Mňa pochopí, pretože sám nepochopil, čo bolo v jej riadkoch, a preto nevedel, čo má presne napísať, a tak napísal riadky o Ty a Mňa, ale nikdy nenapísal, že by sa na ňu hneval...

Spolu

Zbalil som ju na mieste kde sa slušnosť nenesie, stálo ma to štyri stovky. To je veľa, budem musieť vynechať večeru, a nie jednu. Teraz sa šla umyť a ja tu čakám. Predstavujem si, že jej vlasy budú mať vôňu muškátu a paliny, budú jemné ako satén. Mám rád dievčatá, ktorým sa smejú oči, jej oči sa nasmiali, no aj tak ma zaujala. Oči má smutné, skrývajú tajomstvá, možno aj výkriky. Počúvam prerušovaný prúd vody, predstavujem si jej telo, ako po ňom sklzáva pena a pokožka je jemne ružová od hubky. Predstavujem si, že sa umýva systematicky, dôkladne, venuje sa každému prstu na nohe, záhybu kolennej jamky i ušnému lalôčiku. Počujem ako ustáva prúd vody až napokon úplne stíchne, jemné tľapkanie prezrádza kroky, ktoré sa striedajú so šuchotom uteráka. Srdce mi ide vyskočiť z hrude, čo poviem, keď sa otvorí dvere? Mám vôbec niečo povedať? Zatnem prsty o kraj matraca, zadržím dych a snažím sa upokojiť tep. Svetlo osvieti tmavú predsieň a triumfálne ukáže ženskú postavu zabalenú v osuške. Srdce sa mi zastavilo, zastavili sa iste i mraky, mesiac, všetko... Moje oči sledujú ako sa jemne pohupuje v bokoch, neponáhľa sa, hoc jej musí byť iste chladno, izba je chladná. Sedím ako prikovaný, pripadá mi hlúpo. Podíde bližšie, jej chladné ruky sa dotknú mojich kolien. Mám nohavice, ale i tak cítim, že jej dotyk je chladný. Učítim svieže mydlo, ktoré preruší vôňu jej vlasov.

Chcel som zacítiť muškát a palinu, no vôňu, ktorá ma ovanula, nepoznám.

Jej vlasy sú presne také, aké som si predstavoval, jemné ako satén, nežne štekli. Keď sme spolu kráčali nocou, myslel som, že je čiernovláska, odrazy večerných svetiel ma oklamali. Vlasy má tmavé, no prechádzajú skôr vo farbu lieskovca, a nie havrania. Vystriem nesmelo ruku a dotknem sa jej tváre bruškami prstov, dlaň opatrne, aby som ju nevyplašil, otočím a pohladím jej líce. Usmieva sa, privrie oči a slabo mi zatlačí rukou na hrud'. Aj také slabé zatlačenie stačilo, aby som poslušne ľahol. Matrac zastoná a mierne sa prehne, to si na mňa obkročmo sadá. Cítim teplo jej tela, díva sa na mňa, usmieva sa. Načiahnem ruku a trhnem záhybom uteráku. Uterák po jej tele nehlučne skĺzne a obnaží jej krásu. Prsia má pekne tvarované, pohladím ich a jemne zovriem, sú pevné. Prehne sa, jej vlasy ma štekli na nose, cítim jej dych. Neprehovoril som, ja ani ona...

Ležíme uprostred chladnej noci, je nám dobre. Vonku je iste krutý chlad a tieseň, no tu v tejto izbe nám pokojne tlčú srdcia. Nie je nám teplo, nie je nám zima, je nám fajn. Nefajčí, jej dych je čistý, hovorí, že študuje dejiny umenia. Keď počúvam jej hlas, myslím na mokrú trávu, ktorú už nestihol osušiť západ slnka, jej hlas je nádherný. Milujem jej hlas. Bavíme sa šeptom, hoc, nie je dôvod. Hovoríme o farbách jesene. Dlho sa na seba pozeráme. Jej oči sú tmavé, ako horká čokoláda, naozaj kvalitná, švajčiarska...

Sen po čiernom čaji

Mám na sebe potápačský oblek a odstraňujem v podmorskej jaskyni obrovskú kamennú zárubňu, jednoducho bežná vec. Je celá popraskaná, bledomodrá, vyzerá ako krajčírka krieda mojej babky. Zachytím lano s hákom o vrch a ľahko trhnem, odplávam zopár metrov dozadu. Zárubňa povolí, jemne zvríený prach zahalí môj výhľad v potápačských okuliároch, ale keď usadne, zistím, že sa rozbila na tisíc kúskov o ostré výbežky morského dna. Jaskyňa nie je veľká a vo vnútri je dosť svetla, nemá totiž strop, horná časť je tvorená akýmsi svetlíkom, ktorý musí z povrchu pripomínať malé jazierko. Slnčné lúče sa lámu o vodnú hladinu tvoriac tisíce pableskov v tejto tichej oáze. Z ničoho nič sa za mnou mihne tieň, no nemám zlý pocit, viem, že tu mi nič nehrozí. Okamžite, bez toho aby som sa otočil, som vedel, že sa jedná o moju učiteľku angličtiny. A skutočne, keď som sa obzrel uvidel som ženu v plaveckých okuliároch ako si ukazovákom ťuká po zápästí, gestikulujúc mi tak, aby som vyšiel z vody na hodinu anglického jazyka. Má na sebe červené dvojdielne plavky, husté čierne vlasy ju pod vodou nasledujú ako temný chvost kométy a vytvárajú zvláštny kontrast s jej bledou, neopálenou pokožkou. Kývnem hlavou na súhlas a zrazu sa celá scéna zmení, podmorská jaskyňa skrytá asi tri metre pod slnkom presvietenou hladinou je ta tam a ocitám sa v triede, sediac za lavicou. Mám na sebe bledomodrý oblek s bielou košeľou a hnedé kožené topánky s oblou špicou. Trocha ma to podesí, pretože sa jedná o môj štandardný úbor na skúšky. Sedím na starej školskej stoličke, ktorá mi je nezvyčajne pohodlná, čo plne odporuje realite. Ten, kto tieto stoličky pred dvadsiatimi rokmi vytvoril, mal určite plán zlisovať jednej generácii zadok tak, aby sme si v dospelosti museli kupovať drahé a pohodlné sedacie súpravy. Zákerné prepojenia školstva s nábytkárskymi kartelmi mi mocú hlavu, a tak sa radšej začnem venovať vyučovaniu. Vyučujúca otočená tvárou k tmavozelenej rozkladacej tabuli píše kriedou nejaký matematický príklad. Zvláštne pomyslím si, nikdy som sa neučil angličtinu poriadne, pretože som bol nemčinár, ale vždy som si tú výučbu predstavoval inak. Keď vŕzganie kriedy pomíne mladá žena odstúpi od tabule, na ktorej stojí 5/a.

Upútajú ma jej veselé čierne oči a letmý úsmev na tmavočervených perách. V černi jej očí, kdesi hlboko, sa zalesknú dve snehové vločky, ktoré unášajú moju pozornosť.

Dívam sa do nich tak hlboko, že vidím až na dno jej podstaty, viem o jamkách v lícach keď sa smeje, o hojdacom koníkovi, ktorého ako malá dostala pod stromček, o tom ako sa prechádzala v daždi keď bola smutná, cítim dokonca vôňu jej mokrych vlasov. Všetky jej tajomstvá a túžby sa predo mnou rozprestrú ako šíre polia, do ktorých zasadíme priesady našich snov. Začínam si uvedomovať, že na ňu zízam s pootvorenými ústami, aby som sa oslobodil od jej kúzla otočím hlavu a rozhliadnem sa po triede. V miestnosti je okrem mňa a učiteľky ešte päť ďalších ľudí, všetci sústredení na príklad 5/a. Opíšem si zadanie do zošita a zamyslím sa, no nič ma nenapadá, som ešte stále oťapený z jej mahagónového pohľadu.

Zrazu ma osloví: „Áno? Chcete sa niečo spýtať?“

Zdvihnem vyplašene zrak, najprv na ňu, potom na moju vlastnú ruku, ktorá sa hlási. Dopekla! Tieto sny, v ktorých človek nemá sám nad sebou kontrolu naozaj neznášam.

„No, áno, nerozumiem príkladu,“ bezradne sa rozhliadnem po triede, „vlastne mi to nepríde ani ako angličtina.“

Zhovievavo sa usmeje, naozaj sa jej urobili jamky v lícach, otočí hlavu k tabuli a dá sa do vysvetľovania: „jedná sa o optickú dištinktívnu úlohu,“ povie ako by nebolo na svete jednoduchšieho príkladu, „zamyslíte sa, je to jednoduché, odpoveď predsa poznáte len vy.“ Cítim na sebe pohľady všetkých v miestnosti, začína sa ma zmocňovať úzkosť. Dám na jej radu a zamyslím sa: „ríbezľa?“ poviem krútiac neveriacky hlavou, že som zo seba dostal takú somarinu.

„Správne, vidíte, že to viete!“ Zajasá nadšene a špongiou začne utierať tabuľu. Ničomu nerozumiem, to slovo nemá ani len päť písmen, jediná spojitosť čo mi príde na um je, že sa tam nachádza písmeno A.

„Na dnes to stačí, stretneme sa opäť zajtra,“ povie a otočí sa k triede, „dajte si všetci koláčik.“

Otočím sa prudko na stoličke o stoosemdesiat stupňov a neverím vlastným oči, tam, kde ešte pred chvíľou stála stena, ktorá tvorila koniec miestnosti bola teraz cukráreň. Malé okrúhle stolíky, podsvietené pulty so zákuskami všemožných druhov, dve cukrárky v zeleno bielych úboroch a registračná pokladňa. Na bledozelených zásterách majú bieleho zhypnotizovaného zajaca, asi dajaké logo. Ako dobre, pomyslím si, pretože som zrazu dostal neskutočnú chuť na sladké ako by som bol tehotný. Pristúpim k pultu, obzerám si zákusky, no je ich príliš veľa, neviem si vybrať, a tak sa rozhodnem nechať výber na profesionáloch: „Poprosím vás ten najlepší zákusok aký tu máte!“ Poviem rozhodne, spokojný sám so sebou, ako som vyriešil svoju dilemu.

Mladé dievča s dozadu zopnutými vlasmi zakričí na svoju kolegyňu: „Jedno Pa a Pi!“

Jej spolupracovníčka bez jediného slova ochotne naloží dva malé zákusky na tanierik a pridá k nim bábovku s jahodami. Chcel som len jeden zákusok, no nakoniec mám hneď tri, nevadí, pomyslím si a doobjednám si ešte kávu. Vezmem tanierik so zákuskami, kávu a hľadám voľné miesto, no všade navôkol to vyzerá obsadené, keď v tom si všimnem čierne zvlnené vlasy mojej učiteľky angličtiny. Priblížim sa k jej stolíku, mykne hlavou k prázdnej stoličke aby som si k nej prisadol. Má plné ústa zákusku až sa jej vydúvajú líca, pery má od omrvínok a na nose šľahačku. Vidličkou sa labužnícky pohráva so zvyškom koláčika, neskutočné, dokonca aj teraz mi príde veľmi sexi, je to fajn, že som si mal kde sadnúť...